

عنوان مقاله:

نقد و تکمله ای بر توضیحات نفیسی از برخی واژه های مهجور و متروک رودکی در کتاب محیط زندگی و احوال و اشعار رودکی

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی زبان و ادبیات فارسی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سجاد دهقان - دانش آموخته ی دوره ی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز

زهرا نصیری شیراز - عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

ابوعبدالله جعفر بن محمد رودکی از جمله شاعران پیشگام ادبیات دری است که از دیرباز تا کنون جایگاه ویژه ای در بین شاعران و ادیبان داشته است؛ تا جایی که به وی القابی نظیر سلطان الشعرا، استاد شاعران جهان، پدر شعر فارسی و ... داده اند. شعر رودکی به جهت سادگی و روانی، بسیار مورد توجه شاعران هم عصر و پس از وی بوده است و این خود نشان از جایگاه شعر این حکیم فرزانه دارد. تذکره نویسان و مورخان پس از تامل در شعر این شاعر، تعداد ابیات دیوان وی را بسیار زیاد شمرده اند. اما دیوان این شاعر با گذر زمان به دلیل برخی حوادث، از بین رفته و تا کنون به دست ما نرسیده است. با وجود این، شعر این شاعر تیره چشم روشن بین، با تلاش و استمرار برخی پژوهشگران از جمله نفیسی، براگینسکی، میرزایف و ... از برخی منابع نظیر فرهنگ های لغت، برخی متون تاریخی، کتب بلاغی، جنگ ها، سفینه های شعری و گردآوری شده است. بی گمان سهم عمده ی پژوهش در شعر رودکی از آن نفیسی است؛ زیرا وی برای نخستین بار با تامل در 93 منبع، ابیات پنهان رودکی را از متون بیرون آورده و برای نیل به این مقصود، سختی های زیادی را متحمل شده است. تلاش اولیه ی این مصحح با انتشار سه جلد کتاب احوال و اشعار رودکی در دهه ی اول و دوم سده ی اخیر نمود یافت. این اثر در سال 1341 بار دیگر انتشار پیدا کرد و نفیسی علاوه بر اعمال برخی تغییرات، در پایان کتاب فهرست واژگانی از کلمات متروک ترتیب داد و توضیحاتی مختصر درباب هر واژه ارائه نمود. اما با وجود تلاش های فراوان نفیسی در به وجود آوردن اثری منقح در باب شعر رودکی، این بخش از کتاب دارای ایراداتی است که نگارندگان در پژوهش حاضر، سعی کرده اند با توجه به اهمیت شعر رودکی، برخی از این ایرادات را با تامل در منابع و دریافت های تازه، برطرف سازند.

کلمات کلیدی:

رودکی، دیوان، نفیسی، واژه های متروک، تصحیح

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/902534>

